

Ishaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) a mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Jesu, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.
Pisne iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, n. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 3 zvečer. — Glasilo 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani plaša se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Japonci v Hamheungu.

LONDON 24. »Daily Telegraph« poroča iz Seula od 22. t. m.: Preden so došli Japonci v Hamheung, so se Rusi že umaknili.

Podminiranje Port Arturja nemožno.

LONDON 24. Več listov poroča iz Tokija, da so Japonci opustili nakano podminirati Port Artur, ker so uvideli, da je to nemogoče.

Mraz v Liaojangu. Izgube Japoncev.

LONDON 24. »Daily Chronicle« poroča iz Liaojanga od 22. t. m.: da je nastel tamkaj mraz in deževno vreme. Japonke čete nimajo kožuhov ter silno trpe vsled mraza. Izgube Japoncev za časa od 25. avgusta do 4. septembra iznesajo po uradnih podatkih 21.000 mož.

Japonci zaplenili angleški parnik.

LONDON 24. »Daily Express« poroča iz Kube od 23. t. m.: Japonci so zaplenili angleški parnik »Vanguard«, ki je bil na poti iz Portlanda v Vladivostok. Parnik so odvedli v Hokodate.

Kolera v Port Arturju?

LONDON 24. »Reuterjevemu biro« so sporočili danes iz Tsingtau: Neki ruski pomorski častnik, ki se mudi tamkaj, je buje prejel uradno poročilo, da je nastala v Port Arturju kolera. Do 19. t. m. je bilo le malo slučajev, toda bati se je, da postane bolezen epidemična.

Ruski križarki v Suedu.

SUEC 24. (Reuterjev biro) Ruski pomorski križarki »Smolensk« in »Petrograd« sta priplula v kanal ter nadaljevala vožnjo v Port Said, potem ko sta se prijavila tukajšnjemu ruskemu konzulu.

Nov napad na Port Artur.

PARIZ 24. »Matine« poroča iz Petrograda, da so Japonci včeraj napadli Port Artur od treh strani; eskadri admiralov Toge in Kamimure sta podpirale napad z silnim obstreljavanjem. V Petrogradu so buje v skrbah radi izida.

ČIFU 24. (Reuterjev biro) Iz Daljnega došli Japonci poročajo, da je dne 19. t. m. prišel na Port Artur nov napad, ki so ga Japonci v naslednjih dneh nadaljevali. Glasilo govori, ki pa niso do sedaj še potrjene, so Japonci baje dosegli nekoliko uspehov. Obstreljavanje mesta je pričelo dne 19. t. m. ob 3. uri zjutraj ter je trajalo eno uro. Ob svitu so prišli Japonci vnovič s tako silo obstreljavati mesto, kakor še nikdar poprej. Nedavno dospeli težki topovi so streljali iz točeh, odkoder se ni dosedaj še streljalo. Obstreljavanje je trajalo vsa noč med 19. in 20. t. m.

Ruska križarka »Terek«.

LAS PALMAS 24. Ruska pomožna križarka »Terek« je odplula, čeravno je dohla dovoljenja, da sme ostati v pristanišču 3 dni ter izvršiti neke popravke na ladji.

PORT SAID 24. (Reuterjev biro) Angleški trgovinski parnik »Loek-Tay«, imenovan v Kolombo, poroča, da je bil dne 14. t. m. zadržan od ruske križarke »Terek«, približno 40 milj severno od predgorja Sv. Vincenca. Ko so bile listine pregledane, je smel nadaljevati vožnjo.

Oskrbovanje Port Arturja.

TSINGTAU 24. (Reuterjev biro) Tukaj bivajoči Rusi, izjavljajo, da je nedavno dospelo v Port Artur več ladij z živili, strelivom in zdravili.

Poročilo generala Kuropatkina na carja. Na bojišču vse mirno.

PETROGRAD 24. (Uradno) Brzobjavka generala Kuropatkina na carja od 23. t. m. poroča: Danes ni došlo nikake poročila o akcijah sovražnika. Na vsej fronti ni bilježi nikakega gibanja sovražnih čet.

Trije novi parniki za Rusijo.

BEROLIN 24. Ruska vlada je naročila pri Burmeisterovi laadjedelnici v Kodažu tri velike parnike za 40 milijonov rubljev. Parniki morajo biti dovršeni čim prej.

Brzobjavne vesti.

Svečanosti v Belemgradu. Dvorni obed na čast bolgarskemu odposlanstvu.

BELIGRAD 24. Na včeršnjem dvornem obedu, prirejenem na čast bolgarskemu odposlanstvu, je kralj Peter v svoji napitnici označil Srbe in Bolgare kakor stoletne sotrpinke. »V noveji zgodovini«, je rekel kralj, »so imeli Srbi in Bolgari v resnici malo srečnih dni. Tak srečen dan je za nas Sobe kronanje. Z iskrenim navdušenjem so se Bolgari vdeležili to svečanosti; sotrpin so se skupno veselili.«

Kralj je naprosil odposlanstvo, naj se knezu Ferdinandu in bolgarskemu narodu za to zahvali, ter je izrekel nado, da se bo Srbom nudila prilika, da bodo povrnili to prijaznost bolgarskemu narodu.

V imenu odposlanstva je odgovoril general Nikolajev. Zahvalil se je za tople besede kralja ter rekel, da je bilo odposlanstvo na vnaprejšnjem gibanju ter se bo štelo srečnim, da za njemu tople besede kraljeve sporočiti knezu Ferdinandu in bolgarskemu narodu.

Srbija in Črnogora.

BELIGRAD 24. Na dvoru se je vršila sinoči manifestacija, ki jo je priredil kralj na čast črnogorskemu knezu. Vršil se je sinoči obed na čast členom skupščine in sicer v veliki prestolnici dvorani. Obedu so prisostvovali tudi črnogorski prestolonaslednik Danilo in ostale knežje osebe. Potem ko se je kralj najprvo zahvalil členom skupščine, da so se vdeležili kronanja ter jim obljubil storiti vse možno, da poda kroni novi zgodovinski sijaj se je kralj na novo vzdignil ter v daljšem govoru slavil svojega tasta, črnogorskega kneza Nikola. »Črnogorski narod z modrim knezom Nikolom na čelu — je nadaljeval kralj — je mnogo pripomogel, da se je srbsko ime in srbski ponos ohranil netaknjen. Črnogora in njena vladarska hiša imata za današnjo srbsko krono zasluge, ki jih ne more nihče odrekati; treba je, da se zahvalimo črnogorskemu narodu da se je kronasja vdeležil. Mi mu zamoremo reči, da je ta krona posledica našega skupnega dela; Črnogora zamore biti nato ravno tako ponosna kakor narod v Srbiji. Pozivljam Vas, gospodje poslanci, da izrazimo svojo hvalečnost črnogorskemu narodu s tem, da napijemo v navzočnosti kneževga zastopnika, v navzočnosti tega vrednega poslanca srbske edinosti na zdravje črnogorskega kneza in na prosperovanje nabračnega črnogorskega naroda!«

Poslanci so na te besede odgovorili z »Zivio!«, godba je pa zasvirala črnogorsko himno.

Črnogorskemu knezu je bila odposlana na Catinje tudi posebna brzobjavka.

BELIGRAD 24. Črnogorski minister zunanjih stvari je posetil včeraj popoldne srbskega ministra za zunanje stvari Pasča ter se z njim eno uro razgovarjal.

Za staroslovensko mašo.

ZAGREB 24. Svečenstvo zbrano na dekanijski konferenci v Pakracu, se je glasno izreklo za to, da se vpelje na Hrvatskem pri službi božji zopet staroslovenski jezik. (In na Slovenskem? Opaz. Ured.)

Spomenik carice Katarine II.

PETROGRAD 24. Včeraj je bil v Vilni odkrit spomenik carice Katarine II. ob posebnih svečanostih v navzočnosti velikega kneza Mihaila Aleksandroviča, ministra za notranje stvari kneza Sviatopolka-Mirskega in 60 zastopnikov poljskega visokega plemstva.

Ciklon.

PALERMO 24. Silen ciklon je razdejal mnogo poslopij na otoku Ustica. Ena oseba je bila ubita, 45 pa ranjenih.]

Znižana vožnja.

FRANKOBROD NA MENU 24. Konferenca severozalasnih parobrodskih društev je sklenila danes v svoji seji, znižati vozno ceno za ogrske izseljence na 40 mark.

Legar.

DETMOLD 24. Legar (tifus) se vedno bolj razširja. Danes oboli mnogo oseb. Sedaj je vseh bolnikov, vsehvi vojsake, 509. Umrlo jih je 19. Primanjkuje zdravnikov in postrežnic.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 22. septembra 1904.

V zadnje čase je naše javno mnenje v veliki skrbi. Vzroka temu je iskati v žaljenjih, ki nam jih dan na dan prizadevajo z sistematično madjarizacijo, sosebno na polju šolstva. V Vašem listu je bilo že nekoliko kratki govora o novih madjarskih šolah v Hrvatski. Proti tem šolam se je jednoglasno dvignilo vse opozicijsko novinstvo ter se nadeja, da njega soglasni protest stori konec temu sistematičnemu žaljenju v rojstni hiši. Ali — zastoj. Poprej so železniške uprave, z dovoljenjem naše vlade otvarjale madjarske šole. Danes tega niti ne treba več, ker madjarsko »kulturno« društvo »Julijan« otvarja take šole — a brez kakršnegakoli dovoljenja. Čujte samo, kaj se je dogodilo te dni, kakovo nečuvstvo žaljenje smo morali zopet doživeti. Madjarsko »kulturno« društvo »Julijan« iz Pešte je otvorilo pred nekoliko časa v Starih Jankovcih v Slavoniji madjarsko privatno šolo in to v poslojpu tamošnje javne hrvatske ljudske šole! In rečeno društvo ni z ničemer obvestilo naše oblasti o tem činu. Ne da bi občina ali šolski občinski odbor znela za to, poslalo je rečeno društvo tjakaj madjarskega učitelja. A ta pritopeni Arpadovec je na svojo roko iztiril iz šole vsa hrvatska in nemško deca. Radi tega je zavladalo v narodu silno ogorčenje, ker ta šola je bila sezidana z urbarialnim denarjem in pripadala torej občini, a ne Madjarom. Narod je zahteval intervencijo in pomoč od županijske oblasti v Vukovru. A tam molčijo in se ne ganejo. Dobili so nalog, da gredo na roko na snovanju madjarskih šol, kateri nalog tudi vrše »vestac«. Saj širšeber tudi to ne sme drugače, nego da se pokori viši zapovedi. Ob takem strahopetnem vedenju naših oblasti raste od dne do dne madjarska bahatost in drznost. Sedaj nas že gonijo iz naših šol. Kasneje nas bodo gonili iz lastnih nam hiš!

Na, Madjarom ne zadostuje, da potom ljudskih šol izvzajajo svoje madjarizatorsko delo, ampak hotelo bi se jim še madjarske gimnazije. V ta namen so si izbrali Osijek. A naši mameluki bi gotovo storili tudi ta atentat na lastnem narodu, davši Madjarom tudi gimnazijo, da ni proti temu nastopilo zložno vse naše nezavisno novinstvo. In tedaj še le so se spomnile naše službere »Narodne Novine«, da treba dementirati to vest o madjarski gimnaziji. Seveda ne dajamo mi dosti na take službene dementije, ker smo imeli dosedaj dovolj prilike za spoznavanje, koliko so vredni in resnični takovi službeni dementi. Zato treba z novo silo nadaljevati borbo proti nameri osnovanja madjarske gimnazije. Kajti, četudi pravijo »Narodne Novine«, da je ta stvar njim, a tudi bližajim jim krogom, povsem nepoznana, vendar piše poluslužbena osijška »Dru«, da se madjarska gimnazija zasnuje že tekom sledečega šolskega leta. Potemtakem madjaroni sami sebe postavljajo na laž.

Do tedaj je bila navada, da so naši ljudje igrali velike politike. Razmetavalo se je s kakoršnimi si bodi frazami in najmarljiveje narodne delavce se je razkričavalo za izdejce. Pečali so se z vsem, kar jim ni pripadalo, a v lastni domovini so jih narodni neprijatelji odtiskavali z vseh pozicij. Zanimarili smo občine in županije, puščali smo, da so se tam ugnezdili ljudje, katerim ni nobena stvar sveta in ki so močan steber danes vla-

dajoči stranki. No, sedaj smo prišli k pameti, ker smo uvideli, da nam — ako hočemo zrušiti danšnji sistem — treba v prvi vrsti početi pri občinah oziroma županijah, da jih dobiemo v svoje roke. Vesel sem, da vam v tem pogledu morem javiti, kako so se ugodno izvršile volitve županijskih skupščinarjev v hrvatskem Zagorju za županijo varaždinsko. Ta županija je zadobila s temi volitvami mnogo opozicijskih skupščinarjev, ki so to pot zmagali osobito v Ludbregu in v Kraini. Izvoljen je med drugimi, tudi dr. Pero Magdič, odvetnik varaždinski. A sedaj smo gotovi, da v tej županiji navstanejo drugačni odnosi, da se obrne na bolje, ker so na teh volitvah izbrani ljudje, ki bodo znali »bogu« te županije Rubidu pokazati vrata. Ako bi ta primer našega Zagorja posnemali tudi drugi hrvatski kraji, današnje prilike bi se hitro izpremenile na bolje, kajti danes so — na žalost — take, da huje niti ne morejo več biti.

Vi ste omenili in tudi ožigovali v daljšem članku, kako je »Hrvatstvo« slavno grdo in lažljivo klevetalo poštene hrvatske redoljube v Istri in njihovo vredno glasilu — »Našo Slogo«. A to je »Hrvatstvo« slavno storilo samo za to, da obrani Fappa in Nagla samo zato, ker sta škofa. In »Hrvatstvo« slavno je s tem povsem prezilo, kar je najglavnejše: da sta ta dva škofa izganjalca našega jezika iz cerkve. Ta grdi napad v »Hrvatstvu« slavnem je vzbudil vseobčo nevoljo med hrvatskimi krogi v Istri — ne izvzemši svečenstvo, v kolikor je isto (a to je po večini) ostalo zvesto narodni zastavi —, o čemer nam je prišel dopis, doposlan »Hrvat-skemu Pravcu« od nekoga svečenika iz Istre, v katerem je rečeno, da ne bi našli v vsej Istri niti enega častitega in narodno-poštenega svečenika, ki bi hotel podpisati infamijo, ki jo je prineslo »Hrvatstvo« slavno! Oni napadi v »Hrvatstvu« slavnem so tem grši, ker je znano vsemu svetu, koliko so tisti tako krivično napadeni možje storili v Istri za korist naroda in — cerkve!

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 24. septembra 1904.

»Reichswahr« slika sedanje položnje in šause na obeh straneh na ta-le zanimiv način:

»Kakor pred štirimi tedni pri Liaojangu, zdi se, da vojski Kuropatkina in Ojame zopet stojita pred odločitvijo, ki naj bi v morilnem boju med ruskim križem sv. Andreja in budistiško zastavo vzhajajočega solca pripravila vsaj jeden odstavek, zaključek začetne faze. Ali glasovi, ki so pri Liaojangu napovedovali Rusom nov Sedan, so izgubili svojo prejšnjo gotovost. Prišli so nekako ob glas in sedaj jako pridno udeležujejo diskusije — o možnosti sklepa miru. Ravno oni, ki so pri Liaojangu najglasneje zastopali nazor, da Kuropatkina vojska ne more več izbagniti z Moltkejevo genialnostjo zapričestem obkoljenju po Japoncih, menijo sedaj, da je zadnji čas, da se sklene sedaj pravičen mir. Oai menijo, da, kakor ni bilo v takozvani bitki pri Liaojangu, prav za prav nobenega zmagovalca in nobenega premaganca, tudi nadaljevanje vojne ne dovode do nikake resnične odločitve. Oni zastopajo mnenje, da se obe vojujoči vlasti v nadaljevanju vojne le izčrpiti do skrajnega, a da ne izvojujete nikdar teke zmage, ki bi popolnoma zlomila odporno silo nasprotnika. Žal pa, da zastopniki teh nazorov smatrajo kakor principijelno odvisne, da bi svoje mnenje podprli s konkretnimi dejstvi ali dokazi.

Ozirom na te hkratu pojavivše se želje japonofske »miroljubivosti« proučuje »Reichswahr«, koliko in kakove vojske ima Japonska še doma na razpolago. Japonska je — pravi — blizu izčrpanja svoje vojne sile, določene za vojno v izostanstvu. Sedaj jej preostaja le še najmlajši tečaj novincev, kadih 200.000

mož, in pa črna vojaka, ki obseza starostne razrede od 17. do 20. in od 32. do 40. leta. Prvi pa niso nimalo izvežbani, črnovojniki pa le v toliko, v kolikor služijo mejnimi tudi veterani iz vojne leta 1894. Iz teh ali premaladih, ali prestarih so osnovali narodno gardo, ki predstavlja sedaj skrajno, kar zmora Japonska na svojih obrambnih silah. Jedno se more danes smatrati kakor pozitivno dejstvo, in to je: danes, v osmem mesecu vojne, je Japonska blizu izčrpanja vse svoje vojaške izvežbane in v primerni starosti nahajajoče se vojne sile. To, kar bi mogla poslati še na bojišče, bodo improvizacije bolj ali manje dvomljive vojaške vrednosti.

Na ruski strani pa je ravno nasprotno. Presenečena od vojne, je morala Rusija v začetku zbirati v improvizacije one vojne sile, kar jih je bilo že na licu mesta. Nove vojne kore je morala formirati iz prebivalstva bližnje Sibirije in je dobila o tem le vojaški manje vreden material, ki se je pa moral boriti s prvo dočlimi in dobro izvežbanimi japonskimi četami. To za Ruse neugodno razmerje pa se spreminja v isti meri, kakor mora sedaj Japonska posezati postarejšem in manje izvežbanem materialu, mej tem ko Rusija odpošilja na bojišče svoje evropske čete. K temu prihaja še, da je Japonska porabila svojo zalogo novih pušek in mora svojo deželno brambo oboroževati starejšimi puškami, dočim Rusija, ki je popred morala rabiti same stare topove, pošilja sedaj na bojišče samo nove brzostrelne topove, možnarje in strojne puške ter imajo sedaj nje čete same nove puške.

Ta sprememba razmer Rusiji v prilog je — zaključuje »Reichswahr« — tako pozitivna, da ob normalnem razvoju vojne ni več dvomiti na nje izidu. Japonska, ki je imela s prva vse ugodnosti na svoji strani, ni znala izkoristiti svoje premoči, ker se je preveč držala zistematičnega izvajanja vojnega načrta. Tako je dovolila Rusom 7 mesecev, da je mogla dopolniti, kar je bilo zamujenega in v tem hipu, ko more priti Rusija v položaj, da zaobrne sulico, so se začele pojavljati govorice o željah po miru, ki ne bi bil za rusko carstvo drugega, nego ponižanje. Ne, ob vsej miroljubivosti carja ni mir, logično, možen poprej, nego da Japonska ali pri Mukdenu, ali pri Tjenlinu, ali pri Harbinu doživi poraz. Čim prej se zgodi to, tem bolje za Japonsko in — to se umeje — za Rusijo!

Tako »Reichsw.«, ki gotovo ne piše tako iz ljubezni do Rusije, ampak po svojem vojaškem prepričanju. A naključje je hotelo, da ravno danes prihaja »Neue Freie Presse« — torej z japonskega stališča gotovo nesumljiv vir — z opisom obhajalske železnice, kateri opis le potrjuje mnenje lista »Reichswahr« glede bodočega razvoja vojnih dogodkov.

»Neue Freie Presse« sodi, da je obhajalska železnica že izročena obratu. S tem je dovršen zadnji zvezi člen orjaškega dela, ki veže Moskvo, srce Rusije, s Sibirijo in pristanišči Tihoga oceana. To bo prihajalo v prvi vrsti v prilog militarnim zahtevam in posebno še vojni pripravnosti ruske operacije vojske v Mandžuriji. Ker je bila dosedaj jedina železniška črta ob bajkalskem jezeru na nekaterih mestih pretrgana, je to škodljivo vplivalo v vsakem pogledu na razmere Kurpatkinove vojske.

Ruskega ministra za obrat, kneza Hilkovala, je bila misel, da se čez debeli led požešne, in ta misel je bila srečno izvedena. Eksperiment se je posrečil in temu se je imela zahvaliti ruska vojska, da se je vsaj mogla braniti pred številno pretežnimi Japonci.

Sedaj pa je dovršena obhajalska železnica, ki je 200 kilom. dolga. Koliko težave je bilo premagati, govori dejstvo, da ista vozni skoz 19 tunelov in preko 189 mostov. Skupni troški za gradnjo te obhajalske železnice znašajo — 53,655.745 rubljev. Gradili so jo pet let. K temu opisu dodaje »Neue Freie Presse« tole pripombo: »Ni dvomiti, da valed otvorenja obrata na tej obhajalski železnici na vstopneje velike koristi za vodstvo ruske vojske. Čas vožnje vojaškega vlaka n. pr. od Moskve do Harbina, ki je znašal do sedaj kake tri tedne, bo odslej znatno skrajšan. A to ne bo prihajalo v prilog samo prevažanju vojaštva, ampak tudi raznih potrebščin za vojsko v Mandžuriji. Sicer pa najbine bil več daleč oni čas, ki prinese konec tej nesrečni brezkoristni vojni, da se to orjaško delo ruske železniške gradbene umetnosti, ki spaja Atlantiški s Tihim oceanom, povrne svojemu prvotnemu namenu: trgovini in prometu!

Na ta elegični vsklik dobiva »nova slobodna japonofilka« odgovor v zgoraj navedenih izjavah lista »Reichswahr«.

Morda nam dajajo nekoliko pojasnila za to elegično razpoloženje japonofilov tudi zadnje vesti, ki prihajajo toliko iz Mandžurije, kolikor iz pred Port Arturja. Pri Liaojangu je navstal hud mrz, zbog česar Japonci silno trpe, kar nimajo kožuhov. Sedaj priznavajo celo japonska oficijelna poročila, da japonske izgube od 25. avgusta do 4. septembra znašajo 21.000 mož. Po tej številki si že lahko mislimo, kolike so bile resnične izgube.

Vest iz pred Port Arturja na katero smo mislili gori, pa je, da so Japonci odpovedali poskusu, da bi podminirali portarturske utrdbe, ker so uvideli, da je to nemogoče. Vest prihaja preko Londona in morda tudi ne odgovarja resnici. Ali simptomatičnega pomena je vendar, da ravno preko Londona širijo to vest!

Prvi kongres jugoslovanske omladine.

Minoli torek, dne 20. t. m., je bil otvorjen prvi jugoslovanski dijaški kongres. Za predsednika je bil izvoljen Slovenec Žerjav. Podpredsednik Hrvat Križman je prečital resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. Resolucija se glasi: Srbska, bolgarska, hrvatska in slovenska omladina, zbrana na prvem jugoslovanskem kongresu, hoče osredotočiti svoje delovanje za kulturno edinstvo Jugoslovancev in pozivlja vse posvetne institucije — književnike in umetnike jugoslovanskih narodov, da posvetijo vse svoje delovanje vzajemnosti in edinstvu Jugoslovancev.

Na to so sledila poročila o gospodarskih razmerah Jugoslovancev. O slovenskih deželah je poročal Žerjav, o hrvatskih Beniger, o bolgarskih Mišjakov in o srbskih pa Jovanović. Hrvat Križman je utemeljeval potem resolucijo, naj bi se jugoslovanska omladina zedinila ne le na kulturnem, ampak tudi na gospodarskem polju.

V seji, ki se je vršila v torek, je Križman povdarjal potrebo, da bi zahteve enega naroda podpirali tudi ostali jugoslovanski narodi ter je podal obširno sliko današnjega položaja Jugoslovancev tako o hrvatskem šolstvu v Istri, o srbskem v južni Ogrski, o reciproitni zagrebskega vsučišča itd. Na to je bil izbran odsek, ki naj bi izvel vse resolucije, vsprejete na kongresu. Na to je bil kongres zaključen.

Umetniki in književniki zbrani v Belemgradu, so sklenili izdati jugoslovanski Almanah. V to svrhu je bil izvoljen poseben odsek.

Trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo.

Dne 27. septembra je avstro-ogrski poslanik v Rimu, grof Lützow, podpisal provizorij trgovinske pogodbe z Italijo. Zajedno so avstro-ogrski posredovalci podpisali načrt definitivne pogodbe. Ta načrt bo pozneje podrejen še eni zaključni redakciji, ker je še urediti nekatere podrobnosti. Besedilo provizorične pogodbe pa je definitivno določeno. Ta provizorij bo trajal od 15. oktobra do 31. decembra 1905.

Tako doznajemo iz dunajskih listov. Z drugimi besedami: težave, ki so bile na petu sklepu definitivne pogodbe, so bile prevelike in jih niso mogli zmogli, a posledica temu je, da so določili nov provizorij, ki bo trajal, kakor že rečeno, do 31. decembra 1905. Polboljški, ki jih je uživala Italija na uvažanju vina, pa nehajo z 31. decembrom t. l. Pač pa se bodo italijanska vina, ki bodo uvožena v monarhijo do tega termina, smela »rezati« še do 31. decembra 1906.

Najvažnejši znak nove trgovinske pogodbe, toliko provizorične, kolikor definitivne je, da izgine koncem tekočega leta 1904. vsaka ugodnost za italijanska vina. Novi provizorij stoji v moč dne 15. oktobra t. l. in ugodnost za vino bo imela veljavo le dva in pol meseca t. j. od 15. oktobra do 31. decembra 1904. ter izgine potem za vedno iz italijanske trgovinske pogodbe. V tem času bo zamogla Italija uvoziti v Avstrijo 450.000 kvintalov belega naravnega vina po carinski postavki 6 gld. 50 kr. v zlatu in 4000 kvintalov marsale po carinski postavki 7 gld. 50 kr. Po tem torej izgine vinska klavzula iz avstro-ogrsko-italijanske pogodbe.

»Neue Freie Presse« je priobčila članek državnega poslanca viteza Vukovića, v katerem piše isti, da se je avstro-ogrskim komisarjem posrečilo izključiti vinsko klavzulo

vsaj po provizoriju. Zato je pa Avstrija znala carino na italijansko olje, kar bo provzročilo južnim deželam, izlasti Dalmaciji in Istri veliko škodo. Veliko razočaranje bo za južno primorske dežele, da so ostale v veljavi dosedanje določbe za obrežno brodenje in ribarstvo.

Drobne politične vesti.

— Avstro-ogrsko-italijanska trgovinska pogodba. »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Rima, da bo trgovinska pogodba podpisana danes ali jutri. V odločilnih krogih se govori, da ne bodo z pogodbo zadovoljni ni v Avstriji ni v Italiji. List dostavlja, da ni bilo možno storiti drugače; in da se na ta način ohrani vsaj gospodarski mir med obema državama, za to je nade, da se bosta na te okoliščine ozirala tudi oba parlamenta.

Svoboda na Hrvaškem. V petek so bili v Zagrebu zaplenjeni »Obzor«, »Hrvatsko pravce« in tudi »Hrvatstvo«.

Krvavi dogodki pri Djakovu. Iz Djakova javljajo, da je bila v četrtek zvečer v vasi Viškoveci v neki gostilni zabava. Nemški kmetje-naselniki so zahtevali, da se poje nekaj nemških psalmi. Ko se je gotilničar temu protivil, ga je napal eden nemških kmetov ter ga začel pretepati. Na to so vdrli v gostilno hrvatski kmetje ter začeli streljati iz revolverjev. Vnel se je ljut boj, v katerem je bilo okoli 20 oseb ranjenih, med njimi eden smrtno. Tudi začetnik te krvave borbe je težko ranjen. Gostilno so povsem razdejali.

Severna Amerika se oborožuje. Armada Severne Amerike dobi nove topove, ki bodo po mnenju vojnega ministerstva nadkriljevali topove vsake druge države. Za sedaj je vojno ministerstvo naročilo 208 novih topov.

Domače vesti.

Naš podlistek. Kakor smo že objavili, pričnemo jutri priobčevati v podlistku roman »Kletva« (Prokletstvo) slavnega hrvatskega romanopisca Avgusta Šenoce. Šenoce se prišteva med najboljše hrvatske književnike. Vae kar je pisal, je lepo, krasno, a najboljše in najlepše njegovo delo je pa zgodovinski roman »Kletva«, ki razpravlja v obliki romana hrvatsko zgodovino 4 stoletij t. j. od 11. do 15. veka.

Opozorjamo torej vnovič enjene naše čitatelje na ta — krasni roman!

Prenešen je g. P. Senecig profesor na goriški realki, na ženski licej v Trstu.

Iz municipalne delegacije. V svoji zadnji seji je municipalna delegacija razpravljala:

Dovolili so se troški v znesku 690 K 20 st. za nastavljenje dveh batalijonov vojakov na Opčinah in v Bazovici dne 17. in 18. m. m. ter za dobavo sena za vojaške konje. Dovolili so trošek 2800 K za otvorenje pete vsporednice na komunalni višji realki. Za otvorenje kurza o gospodinjstvu na dekliškem liceju v šolskem letu 1904—5. so dovolili 300 K. Javnim čistilcem kanalov so povišali dmino za 10 stotink. Dovolili so še 1448 K 42 stot. za razne namene.

C. kr. namestništvo je odobrilo nastopni sklep municipalne delegacije: Od preliminarnih 250.000 K za dela, ki se ne morejo izvršiti v tem letu, je vzeti 50.006 K, da se poravnajo likvidne razlastitvene odškodnine povodom gradnje električne male železnice od trga Goldoni do sv. Save.

Občinski stvari v Dekanih. Dne 1., 2., 3. in 6. t. m. vršila se je v Dekanih druga seja občinskega odbora pod predsedstvom župana gospoda Josipa Pociča. Vspored se je bil jako razčuden. Obsegal je, razun nujnih predlogov, 38 točk dnevnega reda, med katerimi izlasti obširna poročila pregledovalcev občinskih računov. Vse točke pretresalo se je mirno in stvarno ter rešilo, kakor je zahtevala obča korist. Opozoriti moramo izlasti na okolnost, da v teh sejah občinskega odbora ni bilo opaziti več tistih neljubih nasprotnosti, kakor so kalile mir predzadnje seje. Posebno proti zaključku dnevnega reda pojavilo se je popolno soglasje med takozvano »večino« in »manjšino«, tako, da smemo pričakovati, da bo imel odslej naprej vsak nasprotnik, pa prišel od severa ali juga, opraviti z enotno-narodnim občinskim odborom, ki stoji ves pod isto zastavo, goreč, da posveti svoje najboljšje moči prospehu ene največjih slovenskih občin v Istri. Lad se tali sicer počasi, a v občinskem odboru je že

docela prebit! Pozabimo sedaj stara očitanja, ki so bila ostra z ene in druge strani in nadaljujmo svoje delo v smeri, ki nam jo je zahtevalo zadnje odborovo zasedanje! Ne dajmo se motiti od zvijačnih in hinavskih nasprotnikov slovenskega imena, pa tudi ne od onih, ki sicer hočejo veljati za »naše«, ki pa iz ničnostnih osebnih ozirov rujejo neprestano proti blagru občinarjev. Naj skoro tudi te dober slovenski genij privede do pravega spoznanja in ravnanja! Bog živi edinost in slogu!!

Srednje šole v Gorici. Na realki je letos okoli 430 dijakov. Slovencev je 129.

V gimnaziji je letos v prvi razred vstopilo 78 Slovencev; Italijanov in Nemcev je pa baje 50.

Šolstvo na Kranjskem. Na Kranjskem je bilo koncem šolskega leta 1903/4 skupno 412 ljudskih šol z 863 razredi.

Bazilika v Poreču. Ministerstvo za uk in bogočastje je sklenilo popraviti baziliko (stolno cerkev) v Poreču.

Hišna preiskava v Ločniku. Iz Gorice javljajo, da je v Ločniku pri Gorici policijski komisar iz Gorice ob posredovanju župana in oročnikov izvršil hišno preiskavo na stanovanju trgovca Pavla Cienta. Preiskal da je vso hišo. Policijski uradnik da je zaplenil več člankov, namenjenih za neki list, v prilog italijanskemu gimnaziju v Gorici in italijanskemu vsučišču v Trstu.

V korist dijaškega podpornega društva v Pazinu so naknadno darovali, ker se niso mogli udeležiti zadnje dijaške veselice v Dekanih: g. Josip Andrijašič, obč. svetovalec v Črnikalu 2 K; g. Anton Cab, obč. odbor-nik istotam 1 K in g. Jos. Valentič, nadučitelj pri Sv. Antonu 60 stot. Srčna jim hvala! Živel nasledniki!

Trgatev. Minoli teden se je višla trgatev po Vipavskem in v Brdih. Vreme je bilo vgodno. Trgatev je bila še precej obilna in vino bo letos izvrstno. Grozdje je bilo zdravo in je popolnoma dozorelo.

Iz trgovskih krogov nam pišejo: Dolgo časa je že — ako se ne motim dve leti — kar na Belvederju, od Campo Belvedere naprej, ne dobivamo več po šesti uri zvečer poštinih pisemskih pošiljatev.

Če dobivajo po vsah delih mesta pisem-ske pošiljatve tudi po 6. uri zvečer, zakaj naj bi bili kaznovani ravno mi, ki imamo jednake interese kakor trgovci po drugih delih mesta? Pisma, ki so bila oddana na poštini ured v Trstu rečimo ob 2. uri popoldne, dobivamo mi še le drugi dan ob 10. uri predpoludne. Torej v istem času, kakor jih dobiva iz Trsta — trgovec na Dunaju. To provzroča nam trgovcem čisto jako občutno škodo, za katero pa roče biti nikdo odgovoren. Ravnateljstvo pošte naj bi torej potrebno ukrenilo, da se odpravi ta za nas jako neprijetni nedostatek. Saj ulica Belvedere ni toliko oddaljena od centralne pošte.

Trgovec.

Od sv. Ane pri Trstu nam pišejo: Danes žejo na pokopališču pri sv. An strohnele krste mrlčev. Smrad, ki okužuje zrak in obdaja vsa okolico sv. Ane, je tolik, da je težko prestajati.

Bilo bi neizogibno potrebne iz zdravstvenih ozirov, da bi se krste sežigale v ta namen sezidani peči z visokim dimnikom.

G. mestni protifičik naj vendar upoštava da okolica pokopališča je obljubljena in da želi dihati zdravega in čistega zraka.

Iz Postojne. Po daljšem času sem imel zopet priliko, da sem preživel nekaj dni v bližini svetovnoznane podzemske špilje. Kakor pristnega »Torbarja« me pa ni zanimal toliko podzemeljski svet, pač pa nazemeljska okolica. Občutki moji ob povratku v rojstni kraj niso torej izvirali iz one nestrpne radovednosti, ki se veeplja vsem onim v hpu, ko slišijo prvič o »neopisnih podzemskih čudih in bajni krasoti kraških svetov«.

Da se v zadnjem času tudi notranjska prestolnica razvija sorazmerno drugim krajem, je umljivo. 10 letni obstanek »Sokola«, krasna šola, razne naprave, kakor vodovod, elektr. razsvetljava i. dr., pričajo o goraji trditvi. Le godba, se mi zdi, je prekoračila vrhunce svoje slave, čemur so pa, kakor običajno povsod, krivi inteligentnejši krogi.

Letos sem imel priliko slišati nekega opatijskega gosta, ki je s precejšnjo ironijo dokazoval, da so koleseljni opatijskih izvoščakov preveč elegantni za ondote zame-marjene ulice. O tukajšnjih razmerah bi ne smel trditi kaj takega. Krivco je torej delal oni kolesar, ki je trdil v enem ljublj. časov-

pisu, da so v vsem postojanskem okraju oeste pod vsako kritiko. Drugič več objektivnosti!

Ni mi pa bilo umljivo in mi še danes ni, da se v Postojni še vedno dobiva toliko ostankov one blažene dobe, ko so vladajoči elementi s priznanim spretnostjo in trdovratnostjo čuvali »nemški« značaj našega trga. Ne zdi se mi ravno globokoumna doslednost, ako čitam nad vhodom postojanskega hotela napis »Hotel ung. Krone«. S tem ni ustrezno niti nemškemu niti ogrskemu samoljubju, še manj seveda Slovanom, specijelno Slovencem. Ogrsko krono štiti madjarški šovinizem — po mnenju znanega ogrskega državnika —, dosledno torej madjarščina, in ideal Nemcev je pruska kultura — dosledno torej ne cgr. krona, ampak »pikelhauba«. Nam pa mora biti slovenska in posebe slovenska samozaveš vsaj toliko vredna, kakor omenjena dva faktorja. Pravičnost nasproti tujcem, a ne preziranje nasproti rodnemu bratu! Da imej v deželi s 95% in v okraju s 100% Slovencev tudi slovenščina toliko pravice, kakor drugi jeziki, to bi veljalo marsikje na svetu kakor aksiom, t. j. stavek, čegar resničnost mora verjeti vsaka normalna človeška duša, pa bila še tako oddaljena od najnavadnejše šolske naobrazbe.

Kakor druga znamenitost v zbirki slav-nih napisov v našem trgu ti blišči nasproti prav vis-a-vis novemu šolskemu poslopju. Glasi se: »Franz Oreschek«. Ker je pa nastal ta napis še v oni blaženi dobi, ko je bila blagoljubna nemščina edino zveličavna v Postojni, je po mojem skromnem mnenju kriva tu ali ekonomična skopost gospodarstva ali pa premala slovnična izobrazba stvariteljev, da visi ta anahronistični škandal v sredini trga. Zadnji nedostatek bi se dal odpraviti s pomočjo kakoga učenjaka-šolarčka iz prvega razreda, ki mu bo gotovo znano, da pozna slovenska azbuka črko š, ne pa nesrečnega konglomerata »seh«.

V kratkem času se mi je nekaterikrat nudila priložnost, da sem slišal, kako tukajšnja inteligenca — izlasti dame — občuže nemščino. Mlajši gospodje delajo častno izjemo. Čeprav sem odločen Slovenec, smilil se mi je vendar — že kakor kristjanu — Schillerjev in Goethejev jezik, ko ga je izlasti nežni spol, tako po nepotrebnem mučil in mrcvaril na prav Prokrustov način!

Na drugi strani pa ne bi vendarle smeli (vkljub vsej prirojeni nam skromnosti) s svojo skrajno mladenostjo podpirati germanizatoričnega načrta prof. Binderja iz Ljubljane in njegovih opredeljenih v jezikovnem, kakor gospodarskem oziru.

Vsaki dan nas lahko prepričajo naši časopisi, da mlina nemške ekspanzivne politike meljejo tudi na Kranjskem: počasi, toda sigurno! Trpka tragika pa leži v dejstvu, da omogočujemo in podpiramo obstanek nemškemu podjetnikom s preobilimi naročili — glej Trumler iz Ljubljane! — domačine, vrle narodnjake, pa plačujemo z blagobotnim preziranjem. Jeli morda to predpriprava za renoviranje nemške »kazine blagega spomina« s pomočjo skademično izobraženega slovenskega renegata?

Slični pojavi kažejo, kako malo poznamo moderni razvoj narodnostnega vprašanja in pridejo jasno, kako bogato mero pristno slovenskega suženjskega duha imamo še v zakupu!

Vkljub vsemu zapredku zadnjih let, se mi zdi torej vendarle utemeljena sodba priznanega slovenskega znanstvenika in pisatelja, da je opazil »pri Postojni precej, tu in tam sicer pa potrebnega pozosa, a premalo narodne samozaveš in pravega čuta za narodove ideale«. Pred več leti, ko sem čital te besede v enem domačih časnikov, so napravile name »krajno mučen utis«. Zdi se mi, da bi mož še danes (morda le z malo spremembo) ostal pri svoji tedanji trditvi.

Postojničan.

Peronospera je napravila letoš po štajerskih vinogradih za 32 milijonov škode.

Vinska trgatev, ki jo priredi danes pevsko društvo »Kolo« v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu, prične potem, ko oče župan nagovori navzoče občinstvo, in ko »šlibar« prečita dotične »postavke«, po katerih se mora sleherni udeleženec ravnat.

Unod bo odprt ob 4. uri pop., a do danega znamenja — kakor rečeno zgoraj — ne sme nikdo dotikati stvari, visečih na latniku.

Dovoljeno je »krast«, toda, le s rokami!! — To raj si udeleženci zapomnijo.

Ker bo skoraj gotovo udeležba mnogoštevilna, so stariši naprošeni, naj ne vodijo malih otrok pod latnik, da se ne pripeti kaka nezgoda.

Otroci in vsi tisti, ki se ne mislijo udeležiti »kradajec«, bodo lahko komodno gledali to, za Tržane novo zabavo.

Naznanja se tudi, da se mora sleherni »tat« oziroma »tatica« pokoriti ukazom organov »javnega reda«. In ako se jim bi dogodila kaka krivica, naj se pritožijo pri gospodu »županu«.

Vsi »organi javnega reda« bodo imeli, za slučaj potrebe, legitimacije.

Povdarjamo posebej, da se bo ta prireditelj vršila ob vsakem vremenu.

Pevsko društvo »Slovanska Lira« iz Sv. Marije Magdalene spodnje priredi danes v nedeljo pevsko zabavo v gostilni »Konsumnega društva« v Rojani. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstop brezplačen.

Možka podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Grotli bo imela danes v prostorih dvorane »Konsumnega društva« svoj redni občni zbor. — Začetek ob 4. uri popoldne.

Izobraževalno društvo »Bodočnost« v Vel. Žabljah bo imelo danes svoj prvi ustanovni občni zbor.

Dnevni red: 1. Naloga in nameni narodno-izobraževalnih društev. Govori jurist Rado Hrovat. 2. Citanje pravil in program novo ustanovljenega društva. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti.

Poziv. Podpisani pozivlja pevke in pevce, da pridejo danes, 25. t. m., ob 10. uri zjutraj v dvorano »Narodnega doma« pri sv. Ivanu, kjer vdobe zadnja navodila za popoludansko »trgatev«. Ob enem so pozvani, da pridejo popoldne najdalje do 3. ure in pol v omenjeni »Narodni dom«, kjer se bo pripravljalo za nastop.

ODBOR

pev. društva »Kolo« v Trstu.

»Škrat« se ni mogel večeraj povsod predstaviti, kakor je objubil. »Škrat« obrača tiskarski škrat, ki je nad njim, pa obrne. Od strani uredništva in tiskarne »Edinosti« je bilo vse urejeno vže v četrtek, a litografski zavod, kateri ima tiskati slike je zakasnili svoje delo vsled nepredvidljene bolezni svojega mašinista tako, da se je večeraj moglo raznositi »Škrata« le po nekaterih tukajšnjih tabakarnah in odposlati ga v Gorico. Danes ga dobe vse tržške tobakarne in ostali naročniki. Čitatelji »Škrata« naj blagovole oprositi nezakriviljeno zamudo, katero je povzročila zlobnost tiskarskega »Škrata«, ki je nekak »oberškrat« ali viši »Škrat«, proti kateremu je naš »Škrat« onemogel. V bodoče bo de podpisano poskrbelo, da pravočasno prepreči zlobne nakane »oberškrata«.

Uredništvo »Škrata«.

Pozabil je plačati. Fran L. mič iz Rocola je prijavil večeraj na policijo, da je š pred 5 meseci odšel iz njegovega stanovanja neki Stefan P., ki je prej dije časa stanoval in jedel pri njemu. Stefan je pa ob svojem odhodu pozabil plačati svoj dolg na hrani in stanarini, ki znaša 134 K. Da bi ga pa L. mič ne mogel spomniti na to, kar je bil on pozabil, je Stefan odšel skrivaj.

Nehvaležen sorodnik. — V h. št. 7 ulice della Tesa stanuje g. Dominik Bortolotti se svojo družino. Pri njemu je pa stanoval tudi njegov sorodnik Emil R., ki je pa že pred štirimi dnevi odšel, ne da bi se vedelo kam. Večeraj popoldne je pa go-p. Bortolotti imel plačati nek račun. Šel je k omari ter odprl predal, v katerem je hranil denar, a kako se je začudil, ko je konstatoval, da denarja ni več. Ukradenih je bilo vseh 1500 kron, ki jih je imel shranjenih v neki škafliji zaprti v omenjenem predalu. Ker se mu zdi sumljivo, da je obenem z denarjem izginil tudi njegov sorodnik Emil R., je g. Bortolotti tega poslednjega prijavil na policijo kakor tatu.

Grozen umor. Sinoči ob 11. uri in pol je do sedaj še neznan zločinski rok izvršila grozen zločin: pretrgala je nit življenja mlademu človeku ter s tem pripravila mlado ženo ob moža in dva nežna otročiča ob očeta.

29-letni redar Jakob Negode, se službeno številko 323, pridodeljen redarstveni stražnici v ulici Tigor, je patroljiral sinoči od 8. ure po starem mestu. O polnoči je imelo končati njegovo štirurno patroljiranje. Ob 11. uri in pol se je nahajal v ulici Crosada. Ustavil se je za hip pred krčmo »Al poszo d' oro«. V istem je pa prišla mimo njega prepeva družba mladih mož, oblečenih de-

lavski. Jakob Negode, zvest svoji dolžnosti, jih je opozoril, da je ob istej uri petje prepovedano. A komaj je bil igravril ta mirni opomin, že je eden iz družbe skočil proti njemu ter mu zasadil nož v levo stran vratu prerezavši mu grlo od ušesa notri do pod brade, a zatem ga je po bliskovo dregnul z nožem še enkrat pod levo ramo. Nesrečni Negode se je zgrudil ves krvav na tla, a morilec je s svojo družbo odšel brzih korakov.

Ljudje, ki so videli ta grozni prizor, so priskočili k ranjenemu ter skušali mu podati kako pomoč. Slučajno je pa prišel v isti hip tam mimo zdravnik s pomožne postaje društva »Igea«, dr. Monti. Vide ono gručo ljudi, je zdravnik pristopil, a ko je videl ranjenca, ga je takoj preiskal. A vspeh te preiskave je bila zdravnikova izjava, da je nesrečnejše že mrtev. Dal ga je prenesti na pomožno postajo, kamor je potem prišel policijski kasnetist Logar se svojim kolegom Malinekom. Ta dva sta potem telefoničnim potom obvestila redarstveno ravnateljstvo in strážarsko poveljništvo.

Pozneje je prišel sodni pristav dr. Poliak in za njim redarstveni ravnatelj dvorni svetnik dr. Busich. Bilo je takoj zaslišanih več prič, očitvecev umora. Po izpovedbah prič, bi bil morilec neki mlad človek, oblečen kakor italijanski delavec. Posebej da ga za takega izdaja klobuk.

Pokojni Negode zapušta ženo z dvema otrokoma: enoletnim dečkom in dveletno deklico. Negodeva žena je bolna za srčno hibo in se nahaja z otročičema v Logatcu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 24. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.05—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.60 239.90 Francija K 95.—95.20, Italija K 94.95—95.15 italijanski bankovci K —.—, Nemčija K 117.30—117.55, nemški bankovci K —.—, avstrijska enotna renta K 99.35—99.60, ogrska krona renta K 97.50 97.75, italijanska renta — 102.75 103.25 kreditne akcije K 662—665.— državne železnice K 615.—620.— Lombardi K 87.—88.50, Lloydove akcije K 750.—755.— Srečke: Tisa K 322.—326.—, Kredit K 455.— do 475.—, Bodenredit 1890 K 303—318.—, Bodenredit 1899 K 297.—308.—, Turške K 132.50 do 134.50 Sbrake —.— do —.—

Dunajska borza ob 2. uri popoldne:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.25	100.25
v srebru	100.25	100.30
Avstrijska renta v zlatu	119.35	119.35
v kronah 4%	99.49	99.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	90.95	91.05

(Dalje na četrti strani).

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ulica Cavana (uhod ulica Cavazzeni št. 3).

Najstarejša slovenska zaloga in tovarna pobištva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucia 18. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solodno izdelanega, svetlo ali temno poliranega polštva.

Manufakturna trgovina Ambrosich & Modricky TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)

Prvi slovenski urar.

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavitejših tovarn. Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Učiteljica glasbe

z državnim izpitom preskušanim na Dunaju, podučuje glasovir. Naslov pove up. »Edin«.

SVOJI K SVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin

Biliškov & Arambašin.

v TRSTU, ulica Sanita 22.

TRANSITNA ZALOGA

Lastni vinogradi in nasadi oljk v

Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčkah.

Novi velik dohod

blaga za moške obleke

iz tu- in inozemnih tovarn

za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjaj, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.

Otvorila se je nova prodajalnica

ulica Barriera vecchia 19

kjer so na izbero zlata in srebrne ure za moške

in ženske, kakor tudi zidne ure.

Poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo z 2-let. jamstvom.

Budilnice od gid. 1.50 z 2-let. jamstvom.

Anton Bucker & Ferdo Haslinger

zaprisežena sodna cenilec ter

urarja južne železnice.

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev, esenc, parfumerij, čajev, spirita, mineralne vode in v to stroko spadajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi

retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razn. mestnim cenj. odjemalcem se priporoča tudi onim na deželi, posebno slov. šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kaffa Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penetnih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum konjak, razna žganja ter posebni prstni tropinovec slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in fraško. — Razpodaža od pol litra naprej.

IVAN JANČAR

tehnični koncesijonirani zobozdravnik

v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerno. Sprejema od 8—6. pop.

Tovarna pobištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

